

КИЇВСЬКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

Київської православної
богословської академії

доп. прот. Ярослав Романчук

«19» травня 2026 р.

ПРОГРАМА

іспиту зі спеціальності

для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на
основі здобутого раніше ступеня магістра «Богослов'я»

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Програма фахового вступного випробування на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти зі спеціальності В8 «Богослов'я» містить в собі питання, які покликані здійснити перевірку теоретичних знань та практичних вмінь вступників цієї освітньої програми. Вступне фахове випробування проводиться в усній формі.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Поняття про догматичне богослів'я. Поняття про догмат. Джерела християнського віровчення. Завдання науки про догмати. Відношення розуму до істин Одкровення.
2. Незмінність християнського віровчення з боку змісту і числа догматів. Важливість і значення догматів.
3. Віровикладення древньої вселенської Церкви і символічні книги. Римокатолицькі і протестантські віровикладення та символічні книги.
4. Можливість пізнання Бога. Засоби богопізнання. Моральні умови богопізнання.
5. Поняття про суттєві властивості Єства Божого. Духовність сутності Божої. Властивості Єства Божого як Духа. Єдність Бога.
6. Історія догмату про Святу Трійцю. Троїчність лиць в Божестві. Свідчення Святого Письма про Троїчність Лиць в Бозі.
7. Божество Бога Отця. Божество Бога Сина. Божество Бога Духа Святого.
8. Єдиносущність Іпостасей Святої Трійці.
9. Особисті властивості Іпостасей Святої Трійці.
10. Бог – Творець світу. Образ творіння. Неправославне вчення про виникнення світу. Причина творіння світу. Досконалість створеного світу.
11. Дійсність буття духовного світу. Походження і природа ангелів. Діяльність ангелів і їхні властивості.

12. Бог – Творець людини. Природний склад людини. Душа людини та її відмінність від тіла. Походження душ окремих людей. Питання дихотомії і трихотомії. Образ Божий в людині. Призначення людини у світі.

13. Бог – Про мислитель світу. Дійсність Промислу Божого і його необхідність для світу. Бог – Промислитель людини до гріхопадіння.

14. Церква і свобода людини: проблема дихотомії.

15. Богословська методологія посередництва з наукою.

16. Христологічний догмат - підстава іконошанування.

17. Створення Богом світу: альтернатива дуалізму.

18. Василій Великий та Климент Олександрійський про богословську термінологію.

19. Трансформація діалектики тварного та нетварного христологією.

20. Суть жертви Христової.

21. Христологічний та пневматологічний аспекти Церкви.

22. Христологія, Пневматологія, Маріологія: догматичний погляд.

23. Єдиноначальність Бога.

24. Апофатизм православного богослів'я. Співвідношення апофатичного та катафатичного богослів'я.

25. Богословське тлумачення понять: особистість, природа та індивідуальність.

26. Тріодологія та христологія - основа православного вчення про особистість.

27. Богослів'я як досвід богоспілкування.

Абітурієнти повинні знати і вміти:

- найважливіші джерела догматичного богослів'я та історію розвитку православної догматики;
- розуміти основні принципи православної догматики;
- володіти богословською термінологією і проблематикою;
- знати методологію засвоєння догматичного матеріалу;

- знати такі розділи православного догматичного богослів'я: христологію, сотеріологію, еклезіологію, сакраментологію, есхатологію;
- знати сучасні догматичні течії в православ'ї;
- використовувати отримані теоретичні знання для формування суджень з догматичних питань;
- на основі Святого Письма і Передання викласти віровчення Церкви з різних питань;
- використовувати догматичну лексику і термінологію, володіючи понятійним апаратом
- формулювати основні положення сучасних догматичних концепцій;
- критично оцінювати вчення інших релігій і конфесій і вказувати на його помилкові судження;

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання вступного іспиту зі спеціальності здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів).

Шкала оцінювання

Діапазон балів	Рівень навчальних досягнень	Теоретичні знання	Практичні навички	Когнітивні уміння та компетентності
0–99	Низький рівень	Базові поняття не засвоєні, численні помилки	Нездатність застосувати знання навіть у простих ситуаціях	Відсутність аналітичних умінь, хаотичне мислення
100–129	Середній рівень (мінімальний поріг)	Засвоєні лише окремі фрагменти матеріалу, знання фрагментарні	Застосування знань можливе лише у стандартних, простих випадках	Обмежене розпізнавання понять, слабка узагальненість

130–149	Достатній рівень	Основні поняття засвоєні, проте є прогалини	Знання застосовуються, але з помилками або неповно	Уміння аналізувати прості ситуації, часткове узагальнення
150–179	Високий рівень	Теоретичні знання достатні, незначні неточності	Уміння застосовувати знання у більшості практичних ситуацій	Розвинені аналітичні та узагальнюючі уміння, логічність
180–200	Відмінний рівень	Теоретичні знання системні, точні, без помилок	Вільне застосування знань у різних ситуаціях	Високий рівень критичного мислення, здатність до комплексного аналізу

Рекомендована література:

1. Біблія. – К.: Українське біблійне товариство, 2023. – 1240 с.
2. Вепрук В., прот. Догматичне богослів'я : підручник. – Чернівці : Рута, 2002. – 543 с.
3. Говорун К. Мета-еклезіологія: хроніки самоусвідомлення Церкви. – К.: Дух і літера, 2018. – 328 с.
4. Говорун К. Риштовання Церкви. – К.: Дух і літера, 2019. – 312 с.
5. Зізіулас Й. Буття як спілкування. – К.: Дух і літера, 2005. – 276 с.
6. Калліст (Уер), митр. Православна Церква. – К.: Дух і Літера, 2009. – 384 с.
7. Калліст (Уер), митр. Православний шлях. – К.: Дух і Літера, 2020. – 168 с.
8. Яннарас Х. Свобода етосу. – К.: Дух і літера, 2003. – 268 с.